

Oświadczenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w sprawie naruszania zasad dobrej praktyki naukowej
przy stosowaniu bibliometrycznego wskaźnika *impact factor*
do oceny dorobku jednostek naukowych

W związku z zasygnalizowaniem nieprawidłowości w procedurze zdobywania punktów do oceny dorobku naukowego w systemie wykorzystującym wskaźnik *impact factor*, uwzględniając opinię interdyscyplinarnego Zespołu ds. Etyki w Nauce, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego pragnie oświadczyć, co następuje.

Bibliometryczny wskaźnik *impact factor* (IF) określający „miarę oddziaływania” czasopism naukowych w oparciu o liczbę cytowań prac opublikowanych w danym czasopiśmie, ustalany jest przez *Institute of Scientific Information* z Filadelfii (tzw. lista filadelfijska). Wysoka wartość wskaźnika IF przyczynia się do zwiększenia zainteresowania tym czasopiśmem przez uczonych. Fakt ten z kolei zmusza redakcje do stosowania bardziej rygorystycznych metod oceny nadsyłanych materiałów, co nadaje wyższy prestiż publikacjom. Wskaźnik IF jest powszechnie wykorzystywany do oceny dorobku poszczególnych uczonych i jednostek naukowych.

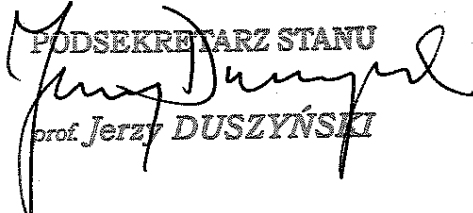
Przyjęty przez MNiSzW system zdobywania punktów koniecznych do oceny dorobku naukowego jednostek naukowych, a tym samym do ustalenia wysokości otrzymywanej przez te instytucje dotacji, opiera się na właśnie na wskaźniku *impact factor*, gdyż mimo świadomości o jego pewnej niedoskonałości, nie dysponujemy obecnie lepszą, łatwą do powszechnego stosowania metodą. Tym bardziej więc, wiedząc o jego ułomnościach, **wskaźnik ten należy wykorzystywać z najwyższą rozważą i starannością.**

Jedną z istotnych luk tego systemu tkwi w tym, że wiele czasopism naukowych z listy filadelfijskiej, oprócz wydawania kolejnych seryjnych numerów publikuje również **suplementy** zawierające *in extenso materiały konferencyjne* nadsyłane przez komitety organizacyjne i redakcyjne, **z pełnym lub częściowym pominięciem obowiązujących w czasopiśmie rygorów *peer review*.** W takich przypadkach stosowanie współczynnika IF czasopisma do konferencyjnego suplementu jest nieuprawnione.

Procedura publikowania artykułów w materiałach konferencyjnych i suplementach dołączanych do czasopism z listy filadelfijskiej w przypadku, gdy nie są one poddawane takim samym rygorom i standardom, jak treści publikowane w czasopiśmie głównym, **stanowi próbę wykorzystania na własną korzyść niedoskonałości systemu i tym samym jest manipulacją naukową i nadużyciem zasad rzetelności naukowej.** Minister pragnie wskazać na niedopuszczalność takich praktyk i oświadczyć, iż warunkiem koniecznym do uznawania dorobku publikowanego w takich suplementach musi być **pewność**, że w stosunku do niego stosowane są przez redakcje identyczne procedury *peer review*, jak wobec materiałów publikowanych w głównym czasopiśmie.

Ponadto, Minister pragnie zauważyć, iż to na władzach samej uczelni i jej podstawowych jednostek organizacyjnych spoczywa szczególny obowiązek zapewnienia poszanowania przepisów prawa i dobrych obyczajów w nauce przy ocenie dorobku naukowego.

Jednocześnie Minister chciałby poinformować, iż Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego traktuje zasygnalizowany problem bardzo poważnie i będzie zwracać szczególną uwagę na kwestię oceny dorobku naukowego na podstawie prac publikowanych w suplementach do czasopism i materiałach konferencyjnych.

PODSEKRETARZ STANU

prof. Jerzy DUSZYŃSKI